

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 235/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att den israeliska armén använder vapen från dotterbolaget Nammo

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 235/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Minja Koskela /vänst:

Hur förhåller sig regeringen till informationen om att Israel har använt vapen i Gaza som tillverkats av ett dotterbolag som ägs till hälften av Patria, där finska staten är majoritetsägare,

hur kommer man med hjälp av ägarstyrningen att bidra till att vapen från dotterbolaget Nammo eller andra bolag som har anknytning till finska staten inte används av den israeliska armén,

åtnjuter Patrias verkställande direktör Esa Rautalinko, som är vice ordförande för Nammos styrelse, ägarstyrningsministerns förtroende och

anser ägarstyrningsministern att det är rätt att ledningen för ett offentligt ägt bolag som ansvarar för export av dödliga vapen avböjer att kommentera att vapen som används i folkmord har levererats till Israel?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007) ("ägarstyrningslagen") reglerar bland annat statens ägarstyrning. Enlig 1 § 1 mom. i lagen tillämpas lagen på beslutsfattande som gäller statens bolagsinnehav och på statens ägarstyrning i bolag med statlig majoritet, i statens intressebolag och i bolag som ägs direkt av statliga utvecklingsbolag samt i jämförbara aktiebolag som är i sådana statliga affärsverks besittning som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010). I 3 mom. i samma paragraf föreskrivs dock att om ett bolag som avses i 1 mom. är moderbolag till en koncern, tillämpas lagen inte på dess dottersammanslutningar, med undantag för de bolag som ägs direkt av ett statligt utvecklingsbolag.

Finska staten äger inte Nammo direkt, utan Patria och norska staten äger bolaget i lika delar 50/50 procent. Nammo är inte ett dotterbolag till Patria enligt 6 § i bokföringslagen (1336/1997), utan ett intressebolag som Patria äger. Därför tillämpas lagen om ägarstyrning inte på Nammo.

Finska staten innehar 50,1 procent av rösträtten i Patria. Detta innebär att bolaget är ett bolag med statlig majoritet enligt ägarstyrningslagen. Ägarstyrningslagen tillämpas på Patria och avdelningen för ägarstyrning vid statsrådets kansli ansvarar för ägarstyrningen.

I enlighet med ovan beskrivna ägarstyrningsansvar har avdelningen för ägarstyrning frågat Patria om de påståenden om Nammo som framförs i det skriftliga spörsmålet, som i sin tur har frågat Nammo om dem.

Enligt Nammo har bolaget sedan krigsutbrottet inte sålt några produkter till Israels försvarsmakt som skulle vara relevanta för den aktuella krigsföringen. Företrädare för Nammo uppger att bolaget under det gångna året har noterat i medierna att Nammo-produkter till-verkade i USA har förekommit i Israel. Enligt Nammo såldes produkter som utvecklats och tillverkats i USA för många år sedan och slutkunden för dem var de amerikanska myndigheterna. Enligt Nammo var säkerhetsmiljön på den tiden annorlunda och kunden pålitlig. Trots att en senare överföring av dessa produkter från USA till Israel under amerikansk exportkontroll verkar sannolik enligt medierna, kan Nammo inte bekräfta det. Nammo uppger att ytterligare frågor i detta ärende bör riktas till Förenta staternas försvarsministerium eller Förenta staternas försvarsmakt.

Nammo understryker att bolaget följer OECD:s riktlinjer för ansvarsfull affärsverksamhet för multinationella företag och utför due diligence-utvärderingar som en del av sina försäljnings- och inköpsprocesser för att försäkra sig om att dessa principer och tillämpliga lagar och bestämmelser följs. Efter krigsutbrottet i Gaza och som svar på uppgifterna om kränkningar av de mänskliga rättigheterna har Nammo följt situationen intensivt för att försäkra sig om att Nammos interna processer följs och dokumenteras.

Patrias styrelse och ledning, inklusive Nammos vice ordförande och Patrias verkställande direktör Esa Rautalinko, åtnjuter statens fulla förtroende som ägare. Bolagets ledning har agerat på det sätt som ägarstyrningslagen och god förvaltningssed förutsätter.

Helsingfors 6.8.2025

Europa- och ägarstyrningsminister Joakim Strand